

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. XVI. Aliud argumentum ex Tridentino desumptum diluitur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

suas malas facere. Unde ipsemet Lutherus in assertionibus, assert. 36. sic loquitur: *Quomodo potest se homo ad bonum preparare, cum neque in potestate ejus sit vias suas malas facere: nam & mala opera in impiis operatur Deus, ut enim Proverb. 16. dicitur, omnia propter se ipsum operatus est Dominus, etiam impium ad diem malum. Quis audeat negare se etiam in malis operibus saepe coactum, aliud facere quam cogitaverit?* Et in alio loco ait: *Si praescivit Deus Judam fore proditorem, necessarium Indas fiebat proditor, nec erat in manu Iudae, aut ullius creaturae, aliter facere.* Luthero concinit Calvinus lib. 3. institut. cap. 23. num. 9. ubi ait: *Excusabiles peccando haberi volunt reprobi, quia evadere nequeunt peccandi necessitatem: praesertim cum ex Dei ordinatione sibi injiciatur hujusmodi necessitas.* Idem docet Zuinglius sermone de Providentia cap. 6. ubi ait: *Coactus est homo ad peccandum.* Et Beza in summa Christianismi pag. 188. inquit: *Omnia ita necessario ex Dei immutabili decreto eventire, ut secundum illud Iudas necessario Christum prodiderit, Herodes & Pilatus necessario Christum condemnaverint.* Unde quamvis illi haeretici interdum asserant, se non refundere malitiam peccati in Deum, sed in voluntatem creatam, hoc ipso tamen quod talem admittunt voluntatis motionem, quae non relinquat in ea indifferentiam activam, seu potentiam ad oppositum; sed solam spontaneitatem, & immunitatem à coactione; verbis negant quod re affirmant, & sibi contradicunt. Quod mirum non est, cum Nicolaus Romæus in libro qui inscribitur, *Calvini effugies*, spectaculo 9. & 10. quorum titulus, *Calvinus sibi discolor*, ostendat librum institutionum Calvinum esse centonem contradictionum, & numeret viginti primarias, & plusquam sexcentas consecutivas.

268. Adde cum Valentia 1. p. quaest. 19. puncto 3. assertionem 4. quod quando Calvinus ait, Dei voluntatem nunquam tendere in malum, nec velle hominum malitiam, solum intendit, Deum eam non velle per se, & quatenus habet rationem mali, sed per accidens tantum, & in quantum induit rationem boni, seu medij ad manifestationem suae justitiae vel misericordiae conducentis. Unde, juxta Calvinum, Deus ad omne genus peccati, etiam cum difformitate sumpti, comparatur sicut ille qui eligit mendacium, alicujus commodi & utilitatis causa honestatum.

Ex his facile intelliges, non minus vastum Chaos inter nos & Calvinum jacere, quam quo Abraham epuloni inelamabat, illum à Lazaro distare & esse semotum, ut fuse in Apologia Thomistarum art. 7. ostendimus, ibique omnia quae P. Annatus in libro de scientia media disp. 4. cap. ultimo proponit argumenta dissolvimus. Unde ad hunc locum Lectorem remittimus, ne eadem inutiliter repetamus.

§. XVI.

Aliud argumentum ex Tridentino desumptum diluuntur.

269. Ad secundum argumentum ex eodem Canone Tridentini desumptum, facile respondetur, concessa Majori, negando Minorem. Ad cujus probationem, in primis dico, quod Julianus olim simili argumentatione utebatur, ad probandum non dari peccatum originale in parvulis; sic enim ratiocinabatur. Deus est causa corporum, sexuum, conjunctionum; Ergo ex generatione

A prolis non sequitur peccatum, alioquin Deo attribueretur. Cui responderet S. Augustinus lib. 3. quem scripsit contra illum, cap. 9. *Sicut de prole adulterorum, si ego dicerem: tot malorum, id est, lascivia, turpitudinis, criminis, bonus fructus esse non potuit: rectè mihi responderes, hominem qui de adulteris natus est, non esse fructum lascivia, turpitudinis, criminis, quorum malorum author est diabolus: sed corporum, sexuum, conjunctionum, quorum bonorum author est Deus.* Sic ego tibi rectissime dico: *malum cum quo nascitur homo, non esse fructum corporum, sexuum, conjunctionum, quorum bonorum author est Deus: sed prima pravaricationis, cujus author est diabolus.* Ita similiter nos respondere possumus, quod Deus non est author peccati, quamvis praedeterminet voluntatem ad materiale, ex quo malitia sequitur; quia illa non resultat ex materiali, prout est à Deo, ut prima causa efficiente, sed prout exit à voluntate creata, ut prima causa deficiente, & difformiter ad regulas mortui operante. Unde docet Capreolus in 2. dist. 37. art. 3. ad 3. quod si Deus substantiam odij Dei, aut alterius actus mali, se solo produceret, aut conservaret extra omne subjectum, non propterea peccaret, neque talis actus odij Dei esset peccatum, neque haberet difformitatem odij Dei; eò quod talis difformitas non necessario consequatur substantiam talis actus in se, vel etiam ut à Deo procedit, sed solum ut procedit à libero arbitrio defectibili, suoque illo actu recedente à lege, & à recto ordine ad Deum ut finem ultimum.

In forma igitur respondeo, distinguendo illam propositionem. Qui causat aliquid ad quod aliud infallibiliter & inevitabiliter sequitur, non censetur, nec dici potest se habere solum permissivè in ordine ad illud: si sequatur ad illud consecutione physica, seu causalitatis, concedo. Si ad illud sequatur consecutione tantum logica, & illationis, nego. Nam ad motum vitalem tibiae curvae sequitur infallibiliter & inevitabiliter claudicatio; & tamen anima causans illum motum, non censetur esse causa positiva, sed tantum permissiva talis defectus. Item, ut supra dicebamus, Deus causat generationem hominis, ad quam infallibiliter sequitur peccatum originale, & tamen tale peccatum non causat, sed tantum permittit. Similiter in sententia Adversariorum, ad positionem hominis in occasionibus & circumstantiis in quibus Deus per scientiam mediam illum praevidit peccaturum, infallibiliter sequitur peccatum; & tamen Deus non censetur illud velle, vel causare, sed tantum permittere. Denique, ut supra arguebamus, ad determinationem voluntatis ad individuum actus mali & peccaminosi, sequitur infallibiliter aliqua specialis malitia & difformitas, quae illi secundum suam rationem specificam non convenit; & tamen quia haec non sequitur ex divino concursu determinante voluntatem ad talem actum in individuo, consecutione physica, sed tantum logica, Adversarij docent Deum non se habere positivè, sed tantum permissivè in ordine ad illam. Quid ni ergo idem nobis licebit respondere de concursu praevio determinante voluntatem ad materiale peccati? Nam similiter ejus malitia & difformitas non sequitur ad talem praedeterminationem consecutione physica & causalitatis, sed tantum consecutione logica & illationis, Unde exempla quae ab Adversariis adducuntur, non sunt ad rem; quia mors & caecitas, cum sint intra sphaeram activitatis causarum secundarum,

sequuntur per se, & ex natura rei, & consecutione A
 physica, ad inflectionem vulneris lethalis, & con-
 fixationem oculorum. Malitia autem & deformitas
 peccati, cum non sit intra sphaeram causalitatis di-
 vine, nec contineatur sub objecto formali divine
 omnipotentiae, quae solum respicit id omne quod
 est in Deum ultimum finem ordinabile, non resul-
 tat, nec sequitur ex praedeterminatione voluntatis
 ad materiale peccati, consecutione physica, sed
 tantum logica, ut exposuimus Tractu praecedenti.

Disp. 4.
 art. 5.

271.

Ad primam confirmationem, nego Majorem:
 ut enim aliqua causa censeatur permissivè solum
 se habere ad aliquem effectum, vel defectum, non
 semper requiritur quod possit illum impedire B
 (saltem potentia consequenti, & in sensu compo-
 sito) sed sufficit quod talis effectus, vel defectus,
 non contineatur intra sphaeram activitatis illius,
 sed in aliam causam deficientem, per se primò re-
 ducatur: ut constat exemplis adductis, praesertim
 exemplo animae moventis tibiam curvam ad am-
 bulandum, quae defectum claudicationis censetur
 permittere; quamvis, supposita motione tibiae,
 non possit illum impedire. Idem cum proportio-
 ne dicendum est in proposito.

Ad secundam nego etiam Majorem: nam (ut in
 eodem exemplo, quo frequenter utitur D. Tho-
 mas persultamus) defectus claudicationis imme-
 diatè resultat ad motum tibiae curvae, sine inter-
 ventu alicujus novae actionis, & tamen anima cen-
 setur esse causa solum permissiva illius. Item pec-
 catum originale ex generatione hominis imme-
 diatè resultat; & tamen Deus illud non positivè
 causat, sed tantum permittit: Ergo similiter qua-
 vis ex positione materialis, immediatè, & sine ul-
 lius novae actionis interventu, formale resulter,
 non sequitur Deum non esse causam tantum per-
 missivam illius: ad hoc enim sufficit quod malitia
 & deformitas peccati, non resulter ex materiali,
 prout est à Deo, & quod talis defectus intra spha-
 ram divinae causalitatis & omnipotentiae non con-
 tineatur. Et haec sufficiant de providentia Dei in
 generali. Tractu sequenti, de praedestinatione,
 quae est specialis providentia, quam Deus habet
 circa electos; & reprobatione, quae ipsi opponi-
 tur, Deo favente disseremus; & plures ac cele-
 bres hujus temporis difficultates & controversias,
 ea qua poterimus brevitate & perspicuitate
 resolvemus.

272.

*Finis Tomi primi Clypei Theologiae Thomisticae
 contra novos ejus impugnatores.*

